

Lukovanský zpravodaj

Z obsahu:

- Slovo starosty
- Ze života obce
- Historické okénko
- Silvestrovská soudnička
- Tříkrálová sbírka
- Společenská rubrika
- Právní poradna
- Pozvánky na vánoční akce

PROSINEC 2023

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

předně Vás všechny zdravím. Konec letošního roku se blíží mílovými kroky. Před více než dvěma týdny jsme rozsvěcovali náš vánoční strom na Dolině, je za námi už i druhá a třetí adventní neděle a Štědrý den s vánočními svátky už pomalu klepou na dveře. A všichni už jistě přemýšlíte i o tom, jak co nejlépe přivítat nový rok.

Dovolte mi, vytrhnout Vás alespoň na chvíli z toho všeho shonu, který s sebou konec roku přináší, abychom se společně poohlédli za tím, co přinesl letošní rok.

Nejprve vzpomenu stavbu kanalizace a čistírny odpadních vod, kterou právě v tento měsíc předávají stavební firmy IDPS, VHS Břeclav a Soresina Trade s. r. o. Svazku vodovodů a kanalizací Ivančice k předběžnému užívání. Spuštění zkušebního provozu během letošního podzimu se poněkud opozdilo, a tak se začalo s připojováním nemovitostí ke kanalizaci později, než bylo původně zamýšleno. Podle posledních informací je ke kanalizaci aktuálně připojeno asi 50 nemovitostí. Čistírna odpadních vod tak „jede“ na jednu ze dvou aktivačních komor, tedy na poloviční provoz, neboť nepřízeň počasí zanedlouho po spuštění zkušebního provozu zabránila připojení vyššího počtu domácností. Co se týče dokončovacích prací na čistírně odpadních vod, bylo dobudováno oplocení objektu čistírny a dokončen asfaltový povrch příjezdové cesty. Ještě nás čeká hodně práce, ať už při budování samotných kanalizačních přípojek jednotlivých nemovitostí nebo při terénních úpravách, jejichž potřebu ukáže letošní zima.

Nastalá nepřízeň počasí pozastavila i dokončovací práce na opravách povrchů místních komunikací a dalších opravách poškození, způsobených vlivem stavby. Jednou z nejrozsáhlejších oprav, která nás

ještě čeká, je kompletní přeskládání povrchu chodníku na Babinci, a to v celé jeho délce. Důvod - poškození vlivem pohybu plně naložených vozidel stavby po jeho ploše.

A co nás čeká v roce příštím? Vybudování nového chodníku od kulturního domu směrem na Točnu, který bude splňovat, s ohledem na to, že lemuje jednu z nejvytíženějších komunikací v naší obci, potřebné bezpečnostní standardy, a jeho propojení s chodníkem vedoucím z Točny směrem na Výhon. V souvislosti s tím i záměr úpravy veřejného prostranství v okolí Točny, např. včetně úpravy plochy, kde je umístěno tzv. hnízdo z kontejnerů na tříděný odpad.

První polovina nadcházejícího roku bude mimo jiné věnována i zpracování plánu rozvoje naší obce. A právě tady budeme spoléhat na pomocnou ruku, postřehy a nápady Vás občanů. Ať už prostřednictvím společných setkání nebo anket.

A teď z trošku jiného soudku. Konec roku bývá spojen nejen s bilancováním a plánováním nových cílů, ale je i příležitostí k poděkování za dobrou spolupráci. Hodnotit sám svoji práci během letošního roku nemůžu. Ale co můžu určitě, je poděkovat za dobrou spolupráci všem zastupitelům naší obce. Velmi si cením toho, že vždy dokážeme najít společné řešení a shodu při plánování jednotlivých akcí a při rozhodování o některých, řekl bych ne vždy sousedsky příjemných kauzách, souvisejících například s obecními nemovitostmi.

Jmenovitě chci poděkovat paní místostarostce Martině Bulíčkové, která dělá pro naši obec spoustu práce, ať už v rámci správy obce, ale třeba i při přípravných pracích na budování obecního muzea nebo při popularizaci a ožívování dávno zapomenuté historie naší obce. Kde ještě bere čas

na ty koně? Rovněž chci poděkovat všem členkám Lukovanského spolku, které věnují svůj volný čas organizování a realizaci akcí především pro naše děti a jsou ochotny být nápomocny i při většině akcí pořádaných obcí. A když jsem u těch nejmenších, musím rovněž poděkovat celému kolektivu Mateřské školy Lukovany v čele s paní ředitelkou. Za to, že se naši „špunti“ těší do školičky, na paní učitelky a na dobroty paní kuchařky. Poděkování za práci pro obec patří rovněž těm, kteří se nezištně ve svém volném čase věnují vedení kroužků pro naše děti a mládež, ať už je to přírodovědný kroužek Lukovanská vlčata pod vedením Petra Bulíčka, rybářský kroužek Raci pod vedením Miloše Víta a Martina Kuchyňky nebo v neposlední řadě kroužek stolního tenisu vedený Michalem Šiškou. Dále bych rád poděkoval těm, kteří díky své pili a šikovnosti šíří světem dobré jméno naší obce. Jedním z nich je Jakub Šiška, který sbírá první úspěchy ve sportovní gymnastice, nedávno obsadil 3. místo v mezinárodně obsazeném závodě Zlínský sněhulák a v létě byl nominován Sportovním klubem gymnastiky Rosice, který reprezentuje, i na Mistrovství České republiky ve sportovní gymnastice, kategorie nejmladší žáci. Dále je to slečna Mariana Mohelská, která je zase loňskou vítězkou celostátního kola 51. ročníku Dějepisné olympiády a zároveň celostátního kola 48. ročníku Olympiády z českého jazyka. V celé dlouhé historii obou olympiád se ještě žádnému z jejich účastníků nepodařilo zvítězit v jednom roce v obou z nich, a tak si Mariana, kromě oněch dvou vítězství, v tomto směru při-

psala i tento historický primát. Oběma k jejich úspěchům nejen gratuluji, ale můžu říct, že jsem na ně i pyšný. Poděkovat musím i Lukovanské chasě, která má velkou zásluhu na tom, že je v naší obci udržována tradice hodů a rovněž za pomoc a spolupráci při pořádání branného závodu. A poděkování patří i manželům Srníkovým za práci pro naše seniory nejen při pořádání setkání Klubu přátel šálku čaje.

A v neposlední řadě nesmím zapomenout poděkovat svým nejbližším spolupracovníkům na obecním úřadě – paní účetní Radce Petrčkové a technickým pracovníkům naší obce Petru Soltíkovi a Hynku Minářovi, a to za práci, kterou pro obec vykonávají ochotně, často i ve vlastním volnu. Díky obětavé práci naší knihovnice Magdy Bučkové máme vzorně a pěkně vedenou obecní knihovnu a paní Bohdana Procházková se zase pečlivě stará o to, aby nejen vnitřní prostory našeho obecního úřadu byly upravené a čisté.

Tak, a jak to mé slovo nyní co nejlépe zakončit? Opět poděkováním. Poděkováním Vám všem. Děkuji Vám za to, s jakou trpělivostí jste zvládali mnohdy ne zrovna příjemné a komfortní situace, které s sebou přinášelo budování kanalizace s čistírnou odpadních vod a oprava krajské komunikace.

Chci Vám ze srdce popřát šťastné a veselé prožití svátků vánočních a do nového roku hodně štěstí, lásky, trpělivosti, ohleduplnosti jednoho k druhému a hlavně, hlavně hodně zdraví. Mějte se krásně, přátelé.

Miroslav Hájek

Výpisy z usnesení Zastupitelstva obce Lukovany přijatých na veřejném zasedání dne 27. 9. 2023

Bod č. 1

Usnesení č. 230993

Zastupitelstvo obce Lukovany schválilo zapisovatelkou dnešního zasedání paní Michaelu Císařovou a ověřovatele zápisu paní Martinu Bulíčkovou a pana Michala Švarce.

Usnesení č. 230994

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje program 9. veřejného zasedání Zastupitelstva obce Lukovany konaného 27. 9. 2023.

Bod č. 2

Zastupitelstvo obce vzalo na vědomí rozpočtové opatření č. 8/2023.

Bod č. 3

Usnesení č. 230995

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje pronájem nebytových prostor pohostinství v budově Lukovany č. p. 88 – stavba občanské vybavenosti, které slouží jako pohostinství a kulturní dům. Konkrétně se jedná o prostory pohostinství o výměře 80 m² nacházející se vlevo od hlavního vchodu budovy, terasy (venkovní posezení) o výměře 33 m² navazující na prostor hospody, kuchyně o výměře 13 m² nacházející se za prostory výčepu a skladu nad schody, dále skladu o výměře 42 m² nacházejícího se v suterénu budovy, vč. WC/koupelny, dále o prostory WC (spolunájem s pronajímatelem), salonku a o prostory sklepení o výměře cca 60 m² (nacházející se v suterénu budovy), a to na dobu od 27. 9. 2023 do 1. 10. 2023 společnosti SH Real Quality s. r. o., se sídlem Kopečná 940/1, 602 00 Brno, zastoupené panem xxxxxx za

podmínek uvedených v záměru obce schváleném dne 6. 9. 2023 zastupitelstvem obce. K podpisu nájemní smlouvy v této věci pověřuje zastupitelstvo starostu obce Lukovany.

Bod 4

Usnesení č. 230996

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje následující záměr směny pozemků mezi obcí Lukovany a panem xxxxxx:

Obec Lukovany převede na pana xxxxxx oddělenou část pozemku parc. č. 4922/1 o výměře 2 m² (ostatní plocha zezeň).

Pan xxxxxx převede na obec Lukovany oddělené části pozemků parc. č. 4591/6 o výměře 15 m² (orná půda) a parc. č. 4922/3, díl d) o výměře 1 m².

Bod 5

Usnesení č. 230997

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje vyvěšení záměru o pronájmu nebytových prostor pohostinství v budově Lukovany č. p. 88 – stavba občanské vybavenosti, které slouží jako pohostinství a kulturní dům. Konkrétně se jedná o prostory pohostinství o výměře 80 m² nacházející se vlevo od hlavního vchodu budovy, terasy (venkovní posezení) o výměře 33 m² navazující na prostor hospody, kuchyně o výměře 13 m² nacházející se za prostory výčepu a skladu nad schody, dále skladu o výměře 42 m² nacházejícího se v suterénu budovy, vč. WC/koupelny, dále o prostory WC (spolunájem s pronajímatelem), salonku a o prostory sklepení o výměře cca 60 m² nacházející se v suterénu budovy.

Výpisy z usnesení Zastupitelstva obce Lukovany přijatých na veřejném zasedání dne 2. 11. 2023

Bod č. 1

Usnesení č. 230998

Zastupitelstvo obce Lukovany schválilo zapisovatelkou dnešního zasedání paní Michaelu Císařovou a ověřovatele zápisu paní Veroniku Harsovou a pana Martina Nesrstu.

Usnesení č. 230999

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje program 10. veřejného zasedání Zastupitelstva obce Lukovany konaného 2. 11. 2023.

Bod č. 2

Zastupitelstvo obce vzalo na vědomí rozpočtové opatření č. 9/2023, č. 10/2023 a č. 11/2023.

Bod č. 3

Usnesení č. 2310100

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje žádost o vyřazení majetku Mateřské školy Lukovany ze dne 9.10. 2023.

Bod č. 4

Usnesení č. 2310101

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje směnu oddělených částí pozemku parc. č. 4922/1 díl a), k. ú. Lukovany, pro obec Lukovany, o výměře 2 m², ostatní plocha, ve vlastnictví obce Lukovany na straně jedné a pozemků parc. č. 4922/3 díl d), k. ú. Lukovany, pro obec Lukovany, o výměře 1 m², ostatní plocha, a dále parc. č. 4591/6, k. ú. Lukovany, pro obec Lukovany, o výměře 15 m², omá půda, ve vlastnictví xxxxxx na straně druhé a pověřuje starostu obce Lukovany k podpisu smlouvy o směně uvedených pozemků.

Bod č. 5

Usnesení č. 2310102

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje obecně závaznou vyhlášku obce Lukovany o místním poplatku ze psů. Zastupitelstvo obce Lukovany zároveň zrušuje obecně závaznou vyhlášku č. 2/2020 o místním poplatku ze psů ze dne 9. 12. 2020.

Bod č. 6

Usnesení č. 2310103

Zastupitelstvo obce Lukovany zamítá návrh na pořízení změny územně plánovací dokumentace zkráceným postupem pořízení k parcele číslo 4662 v k. ú. Lukovany, z plochy NZ -zemědělské

plochy na plochu SV - smíšené obytné.

Bod č. 7

Usnesení č. 2310104

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje jednorázový pronájem nebytových prostor (pohostinství) Lukovanské chasy, zastoupené xxxxxx a xxxxxx pro konání tradiční akce Kácení máje dne 17. 11. 2023. Výše nájmu je stanovena ve výši 1,- Kč, spotřebované energie a voda budou uhrazeny v plné výši.

Bod č. 8

Usnesení č. 2310105

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje úpravu cen za služby poskytované ze strany obce následovně:

- každá 1 doprava traktorem s vlečkou 500,-Kč
- každá 1 dopr.malotraktorem s vlečkou 200,-Kč
- pronájem ovocného stromu 300,- Kč/1 strom
- Vyhlášení místním rozhlasem 50,- Kč

Kopírování černobílé:

- Formát A4 jednostranně 2,- Kč
- Formát A4 oboustranně 4,- Kč
- Formát A3 jednostranně 4,- Kč
- Formát A3 oboustranně 8,- Kč

Kopírování barevné:

- Formát A4 jednostranně 20,- Kč
- Formát A3 jednostranně 40,- Kč

• Pronájem společenské místnosti obecního úřadu 500,- Kč

• Zapůjčení 1 kusu pivní soupravy (stůl +2 laviče) 100,-Kč.

Výpisy z usnesení Zastupitelstva obce Lukovany přijatých na veřejném zasedání dne 13. 12. 2023

Usnesení č. 2311106

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje zapisovatelkou dnešního zasedání paní Michaelu Císařovou a ověřovatele pana Pavla Cajzla pana Michala Švarce.

Usnesení č. 2311107

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje navržený obsah programu 11. veřejného zasedání zastupitelstva obce Lukovany doplněný o bod

Projednání návrhu Dodatku č. 1 ke Smlouvě o vzájemných vztazích při realizaci projektu „Lukovany-kanalizace a ČOV“ a Projednání návrhu Přílohy č. 4 rozpisu podílu obce na financování vlastních zdrojů a předpokládaný rozpis splátek obce a bod Projednání návrhu dodatku č. 3 ke smlouvě o sběru, přepravě a odstraňování odpadu v obci Lukovany č. 9/21 ze dne 1.1. 2022.

Bod č. 1

Zastupitelstvo obce vzalo na vědomí rozpočtové opatření č. 12/2023.

Bod č. 2

Zastupitelstvo obce Lukovany bere na vědomí návrh rozpočtu na rok 2024 a návrh střednědobého výhledu rozpočtu pro roky 2025–2026 pro Svazek vodovodů a kanalizací Ivančice, KTS Ekologie a Mikroregionu Kahan.

Bod č. 3**Usnesení č. 2311108**

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje Obecně závaznou vyhlášku obce Lukovany za Obecní systém odpadového hospodářství a navyšuje pro rok 2024 poplatek za svoz komunálního odpadu z částky 600,- na částku ve výši 800,- Kč. Zastupitelstvo obce Lukovany zároveň zrušuje obecně závaznou vyhlášku č. 1/2022 ze dne 14. listopadu 2022, vydanou pod názvem Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za Obecní systém odpadového hospodářství.

Bod č. 4**Usnesení č. 2311109**

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje provozní příspěvek pro Mateřskou školu Lukovany v roce 2024 v celkové výši 700 000,- Kč.

Bod č. 5**Usnesení č. 2311110**

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje rozpočet Mateřské školy Lukovany na rok 2024.

Usnesení č. 2311111

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje návrh střednědobého výhledu rozpočtu Mateřské školy Lukovany na roky 2025–2026.

Bod č. 6**Usnesení č. 2311112**

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje předložený návrh rozpočtu obce Lukovany na rok 2024.

Usnesení č. 2311113

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje střednědobý výhled rozpočtu obce Lukovany na roky 2025–2026 tak jak byl předložen k projednání.

Bod č. 7**Usnesení č. 2311114**

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje navrženou změnu výše poplatků za pronájmy nebytových prostor obce Lukovany a pravidla pronájmu obsažená v předloženém znění. Zastupitelstvo obce zrušuje usnesení č. 190344 ze dne 4. 3. 2019, č. 2008109 ze dne 7. 4. 2020 a č. 2009125 ze dne 3. 6. 2020.

Bod č. 8**Usnesení č. 2311115**

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje vyřazení pohledávky ve výši 4 900,- Kč vůči zesnulé paní xxxxxx z účetnictví obce, a to z důvodu ztráty nároku obce Lukovany na její vymáhání v důsledku zastavení pozůstalostního řízení zůstavitelky xxxxxx dle ust. § 153 zákona o zvláštních řízeních soudních, usnesením pravomocným ke dni 13. 10. 2023, neboť zůstavitelka nezanechala žádný majetek.

Bod č. 9

Zastupitelstvo obce Lukovany bere na vědomí zprávu finančního výboru.

Bod č. 10

Zastupitelstvo obce Lukovany bere na vědomí zprávu kontrolního výboru.

Bod č. 11**Usnesení č. 2311116**

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje předložený návrh pravidel pro poskytování individuální podpory obcí Lukovany v roce 2024.

Bod č. 12**Usnesení č. 2311117**

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje zvýšení ceny za užívání hrobového místa, která se skládá jednak z ceny nájemného za hrobové místo a dále z ceny služeb s nájmem spojených, následovně. Cena nájmu za hrobové je stanovena částkou ve výši 10,- Kč m² za rok a cena za služby s nájmem spojené částkou ve výši 50,- Kč za rok.

Bod č. 13**Usnesení č. 2311118**

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje prodloužení platnosti vydaných povolení k vjezdu

na pozemní komunikaci spojující silnici č. I/23 ve Vysokých Popovicích a obec Lukovany na dobu neurčitou, a to pro ty držitele povolení, kteří mají trvalý pobyt hlášený na území obce Lukovany. Platnost nově vydaných povolení bude jejich držitelům s trvalým pobytem hlášeným na území obce Lukovany stanovena na dobu neurčitou.

Bod č. 14

Usnesení č. 2311119

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje předložený plán inventur a navržené složení inventarizačních komisí na rok 2023.

Bod č. 15

Zastupitelstvo obce Lukovany bere na vědomí předložený návrh zpracování programu rozvoje obce Lukovany.

Bod č. 16

Usnesení č. 2311120

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje, aby byly starostou obce vyžádány u Svazku vodovodů a kanalizací Ivančice (dále jen „SvaK“) následující dokumenty: Dodatky č. 1 – 4 ke Smlouvě o dílo uzavřené mezi Svazkem vodovodů a kanalizací Ivančice a IDPS x VHS Lukovany, dále kompletní dokumentace k inženýrsko-geologickému průzkumu provedenému v souvislosti s přípravou a realizací stavby kanalizace a ČOV Lukovany a dále kompletní položkový rozpočet stavby kanalizace a ČOV Lukovany. Dále zastupitelstvo obce Lukovany pověřuje starostu obce, aby požádal SvaK o sdělení infor-

mace, zda o jím, v emailové zprávě ze dne 24. 11. 2023, uváděnou uznatelnou částku 3 923 000,- vynaloženou v souvislosti s přípravou a realizací stavby kanalizace a ČOV Lukovany bude krácena celková výše poskytnutých dotací, tedy, zda částka 3 923 000,- případně fakticky na vrub obce, tím, že bude umořena z celkové sumy poskytnutých dotací na dílo. V případě, že ano, nechť SvaK sdělí, na základě jakého ujednání mezi obcí Lukovany a Svazkem by se tak mělo stát, neboť bylo několikrát představiteli Svazku veřejně proklamováno, že náklady na přípravné projektové práce ponese Svazek. Dále zastupitelstvo obce pověřuje starostu obce, aby požádal SvaK o sdělení, proč je v nově předložených návrzích dokumentů uváděna výše dotace ze Státního fondu životního prostředí ČR o 1 041 040,- Kč nižší, tedy namísto 71 103 643,78,- Kč jen 70 062 606,28,- Kč. Zastupitelstvo obce Lukovany neschvaluje předložený návrh Dodatku č. 1 ke Smlouvě o vzájemných vztazích při realizaci projektu Lukovany – kanalizace a ČOV a stejně tak neschvaluje předložený návrh nového znění Příloha č. 4 Smlouvy o vzájemných vztazích při realizaci projektu Lukovany – kanalizace a ČOV – Rozpis podílu obce na financování vlastních zdrojů a předpokládaný rozpis splátek obce.

Bod č. 17

Usnesení č. 2311121

Zastupitelstvo obce Lukovany schvaluje dodatek č. 3 ke smlouvě o sběru, přepravě a odstraňování odpadu v obci Lukovany č. 9/21 ze dne 1.1.2022.

Putování za světýlkem s Mikulášskou nadílkou

O první adventní neděli, 3. 12. 2023, se uskutečnilo další z Putování za světýlkem s Mikulášskou nadílkou. Světýlkový průvod vedený Mikulášem, anděly a čerty, se vydal nedělním mrazivým podvečerem obcí od mateřské školičky na Dolinu, k zatím ještě potměšilemu vánočnímu stromečku. Po přivítání starostou obce, přednesení pásma vánočních básniček dětmi z mateřské školičky a zvolání přítomných dětí i dospěláků: “Stromečku, rozsviť se!”, se lukovanský vánoční stromeček slavnostně rozzářil množstvím světélek. Čerti opět letos neměli žádnou práci, protože se mezi dětmi nenašel žádný adept na převýchovu v pekle. Víte, že dříve v naší obci děti nenosil čert do pekla, ale zatáhl je do rybníka? Jenže doba se

mění a chladné rybníční vody, jako místo nápravy zlobivých dětí, byly čerty postupem času vyměněny za vytopené prostory pekla. Viděno optikou dnešních dnů a řečeno s trochou nadsázky, nebylo to šťastné rozhodnutí. Ostatně ani čertice nebyly letos v občerstvení zásobeny tradičním pekelným sortimentem – brambory a černým uhlím, ale nabízely přítomným poutníkům nápoje ze svařeného tichého vína, ovocný čaj a sladké a slané pochutiny. A co Mikuláš s anděly? Jako tradičně, obdarovali šikovné a hodné děti balíčky dobrot, nebe je holt nebe.

Moc nás potěšila Vaše hojná účast. Tak na shledanou v příštím roce na dalším putování za světýlkem a rozsvěcení vánočního stromečku. Těšíme se na Vás.

Za obec Lukovany Martina Bulíčková

Zprávičky z mateřské školičky: Projekt v Mateřské škole Lukovany - Školní lékárna

Dlouhodobý projekt Školní lékárna je založený na experimentování, objevování léčivých rostlin a jejich pěstování. Tento projekt je velmi náročný na organizaci. Děti poznávají tyto kouzelné rostlinky a učí se jim rozumět a znát, že díky jim mohou pomoci sobě i lidem kolem sebe.

Paní učitelky společně s dětmi vytvořily na školní zahradě prostor pro pěstování léčivých rostlin a to bylinkový záhon s popisky bylinek. Za pomoc při vytváření bylinkových záhonů děkujeme pracovníkům z obce. Bylinky lze pěstovat téměř všude, protože bylinky jsou zcela nenáročné. Některá semena bylinek paní učitelky koupily a některé sazenice

pořádily z vlastních zdrojů. Používají materiál k pěstování a výsevu, věci na sběr a sušení. Školní lékárna tak nabízí aktivity, činnosti a experimenty, vypěstovat si vlastní léčivé rostliny, které nabízejí myšlenky i důvěru to, co nám příroda nabízí. S mnoha léčivkami děti také seznamujeme na vycház-

kách v okolí mateřské školy, děti ochutnávají bylinkové čaje a navštěvují jiné bylinkové zahrady.

V Mateřské škole Lukovany rádi přijmeme různé výpěstky, sazenice a přebytky bylinek pro náš projekt.

Mgr. Hana Opálková, ředitelka

Z podzimních akcí Lukovanského spolku

V neděli 15. 9. proběhla na pastvině na Končinách drakiáda, na tom nic nového není. Ale! O týden dříve jsme se sešli, abychom pastvinu vyčistili od.. ano, koňských koblížků. My ženy jsme se na tu robotu vymódlily ve stylu Škopkové a Konopníkové, kdo nás cestou viděl, měl záchvaty smíchu stejně jako my samy. Při ohánění se hráběmi a lopatami jsme si pěkně postaru zapěly k práci lidové písně a cítily jsme se téměř jako za časů Babičky.... Drakiáda se letos odehrála za opravdu velkého větru, draci lítali jak o život a děti a rodičové málem s nimi. Všichni si na místě pochutnali na výtečných koláčích, bábovkách, pernicích, dráčcích z listového těsta, koblížcích, sušenkách.... a zahřáli se tep-

lým čajem. Nakonec jsme, navzdory původním obavám ze síly větru, poseděli i u ohně a špekáčků, družně pohovořili a společně se zasmáli. A nesmím zapomenout, nejmenovaný spoluobčan opět nezklamal a zpestřil nám drakiádu, tak jako každoročně, svým vystoupením. Letos mu však neuletěl drak a nehledal ho daleko v lese za vesnicí a ani sám, tak jako loni, dlouze po vsi nehledal místo probíhající drakiády... Tentokrát lezl statečně a neohroženě do větví stromu vysvobodit ulétnuvšího draka jednoho z dětí. A to se nakonec podařilo. Děkujeme, kamaráde.

O týden později, 21. 10., byla sobota jako malovaná. Modrá obloha, sluníčko svítilo a hrálo a na dýňování jsme se sešli v tričkách, jako by byl červen. Zájem o zdobení dýní byl

velký a účast hojná, krásné počasí tomu určitě pomohlo. Letos jsme kromě klasického vyřezávání připravili i malování dýní akrylovými fixy, které mělo také úspěch. Bonusem v tomto případě bylo, že malované dýně vydržely krásně své okolí až do nedávných mrazivých dnů a dělaly radost i se sněhovou čepicí. Jako další novinku jsme dětem nabídli tvořivou dílničku s vyráběním veverka a soviček z přírodních materiálů. Samozřejmě byla k občerstvení řada převážně tematických dýňových dobrot a oblíbené opékání špekáčků. Fotbalové hřiště je pro akce s dětmi, jako je tato, místem jako stvořeným - spousta prostoru, kde se menší děti i pubertální dorostenci mohou

vyřadit a vyběhat bez obav rodičů o jejich bezpečí. Dýňování bylo letos dlouhé, milé a obzvláště vydařené. Děkujeme všem účastníkům za vytvoření příjemné atmosféry a za pěkné ohlasy na tuto akci.

V předadventním čase, 25. 11., se v kulturním domě konaly žádané Vánoční dílničky. I zde byla účast velká, stoly s vyráběním byly doslova obsypány dětmi i jejich rodiči. Jedno z nejoblíbenějších tvoření - zdobení perníčků - skončilo už po hodině, perníčky došly, a že jich bylo napečeno! Stejně tak letos děti přímo raketovou rychlostí spotřebovaly veškeré mezistěny ze včelího vosku a vytvořily z nich spoustu krásných barevných svíček. Na dalších stanovištích pak vyráběly zimní domečky z oříšků, ozdoby z kolíčků, svícny, sněhuláčky, písčovaly vánoční obrázky... K dostání byly na místě i vánoční hvězdy v krásných barvách a bramboříky. Věříme, že jste s námi za doprovodu koled, u kávy a vánočního punče, chlebíčků a sladkostí strávili příjemné odpoledne. Děkujeme za Vaši přízeň.

V současné době probíhá adventní hra "Tajemství vánočních andělů". Na patnácti veřejnosti přístupných místech - před domy, v oknech, u dveří... naleznete až do 5. 1. 2024 vánoční anděly. Nejenže obec zdobí a navozují příjemnou vánoční atmosféru, ale každý z nich nese i část vánočního tajemství.. V místním obchodě si můžete vyzvednout hrací kartu. Až objevíte všechny vánoční anděly, do karty vyplňte jednotlivá slova jimi neseného andělského vánočního poselství. Vyplněnou a podepsanou hrací kartu můžete odevzdat v sobotu 6. 1. 2024, v 16:00 hodin ke slosování, které proběhne ve stejnou dobu u betléma u kostela. Losovat budeme dvakrát, jak z odevzdaných hracích karet a tak i z účastníků, kteří vánoční anděly pro ostatní připravili. Výhrou bude v obou případech dárkový rodinný poukaz na zážitkový

program - soukromou prohlídku a setkání se zvířátky v Lamacentru v Brně. Máte se určitě na co těšit.

Přejeme Vám všem příjemný adventní čas, krásné Vánoce, dětem rozzářená očka a radostná překvapení u stromečku, dospělým pohodu a odpočinek. V novém roce pevné zdraví a hlavně, hlavně se těšíme na další přátelská setkávání s Vámi.

*Za Lukovanský spolek
Jana Prokešová*

Tradiční Svatováclavské hody 29. 9.—1. 10. 2023

Tradiční Svatováclavské hody se letos konaly v termínu od 29. září do 1. října 2023. Tato každoroční událost spojuje obyvatele naší vesnice a představuje jednu z tradic, která spojuje všechny napříč generacemi.

Přestože hody trvají obvykle pouhé tři dny a jsou plné veselí a bohatého programu, stojí za nimi vždy několikaměsíční práce. Práce, na které se podílí celá chasa, včetně rodin, přátel a samotné obce, zejména pana starosty. Hody jsou odrazem úsilí těch, kteří se na nich podílí. Každý jednotlivec přispívá svým dílem k tomu, aby hody byly takové, jak je známe.

Přípravy na hody začaly první zkouškou koncem června, a v průběhu měsíce července bylo sestaveno krásných 9 párů! V chase přibyli noví členové, kteří se s nadšením zapojili do příprav, což nás naplňuje nadějami, že se tato tradice zachová i pro další generace. Průběžné přípravy zahrno-

valy pravidelné zkoušky Moravské besedy a nástupu, výrobu cedulí, výzdoby apod. V půlce srpna někteří z chasy navštívili Adámkovo vinařství ve Višňové u Znojma, aby vybrali víno pro letošní hody.

S příchodem září začaly intenzivnější přípravy na hodový týden. Kluci vybrali máju a nachystali jámu, holky připravovaly vše potřebné, tak aby hodový týden mohl proběhnout co nejjednodušeji.

Přípravy vrcholí a začíná onen očekávaný čas. Týden, kdy má chasa plné ruce práce s dokončováním všech příprav. Hodový týden zahrnuje střeďeční stáčení a lahvování vína, a přípravu výzdoby v sále. Ve čtvrtek díky státnímu svátku mohli kluci hned ráno vyrazit do lesa pro máju a májky. Odpoledne očistit a nachystat máju, tak aby v pátek mohli pomoci holkám s chytáním placu pod KD. Holky a místní ženy naproti tomu využily čtvrteční dopoledne k posledním přípravám včetně umývání oken. Když byla okna umyta, tak se stárky mohly pustit do zdobení sálu, kárky, špice, věnce a přípravy tomboly. V pátek dopoledne přišly děti z Mateřské školky pod KD, kde pomohly se zdobením májek a kluci mezitím nazdobené májky upevňovali na místa, kam patří a současně je rozváželi k cedulím, ke kostelu i k domům jednotlivých stárek.

Páteční odpoledne bylo ve znamení chytání všeho potřebného na stavění máje. La-

na, žebříky a silné ruce, to vše bylo zapotřebí k tomu, aby se mája postavila. Po třetí hodině se začali scházet chlapi, kteří přišli pomoci se stavěním máje. Za přispění zkušeností R. Lišky proběhlo stavění velmi hladce. I nový pan starosta se se svou funkcí popasoval skvěle a máju výborně „srovnal“. Díky spolupráci všech mája již po páté hodině zdobila plac pod KD.

Když už bylo vše připravené, plac pod KD nazdobený, mája stála, sál byl nachystaný nezbývalo nic jiného než aby se i chasa připravila na *Předhodovou zábavu*, která se již tradičně odehrála v sále KD za doprovodu rockové skupiny Rock String. Těsně před půlnocí jsme předvedli naše půlnoční překvapení a pak následovalo vyhlášení bohaté tomboly.

V sobotu dopoledne se chasa tentokrát v krojích sešla v KD společně s DH Boršičanka, od kterého vyrazili pro hlavní stárku. Od hlavní stárky průvod zamířil k panu starostovi pro hodové právo. Po předání hodového práva následoval průvod obcí, který zakončil svou cestu v 17 hodin tancováním nástupu a Moravské besedy pod májou, kde se letos sešlo opravdu velké množství diváků všech generací.

Od 20 hodin následovala v KD *Hodová zábava*, kde byl připravený kulturní program. Celá zábava byla zahájena nástupem krojované chasy na sál a odtančením Moravské besedy. V pozdějších hodinách měli kluci po 6 letech znovu secvičené překvapení, a to Mlýnské kolo, tentokrát však pod

taktovkou jiné kapely než před lety, přesto bylo toto vystoupení velmi úspěšně zatančeno. Jako poděkování všem za přízeň byla připravena Rozmarýnková volenka, kde každý, s kým jsme tančili dostal deci vína a rozmarýnek. No a o půlnoci byla opět připravena krásná tombola.

V neděli se celá chasa zúčastnila mše svaté v místním kostele svatého Václava a tím zakončila letošní hodové třídení.

Na závěr bychom rádi jako hlavní pár chtěli poděkovat celé chase za píli a nadšení, se kterým připravovali celé hody, obzvláště tak velký dík patří klukům Šindelkovým. Nejen chasa si zaslouží dík, ale také jejich rodiny. Zejména Ty jim poskytly zázemí a pomohly ať už s chystáním občerstvení na sobotní průvod, tak i v průběhu příprav. Děkujeme L. Vyhnalíkovi za zapůjčení statku, na kterém mohla být připravena mája. Také děkujeme všem mužům, kteří se zapojili do stavění máje. Obzvláště vděční jsme R. Liškovi, který nám i letos pomohl s koordinací při stavění máje. Obrovské poděkování patří naší obci za poskytnutí zázemí a finanční podpory a panu starostovi za jeho vstřícnost a pomoc při celém procesu chystání hodů. Velká vděčnost míří samozřejmě i k našim sponzorům za jejich finanční i hmotné dary, bez kterých by se tombola ani hody nemohly uskutečnit. A v neposlední řadě také chceme poděkovat všem, kteří jste přišli a podpořili nás, protože bez Vás by to nebyly ani zdaleka ty Lukovanské hody jaké je známe a máme!

Sponzoři:

Obec Lukovany

IDPS s. r. o.

KTS ekologie s. r. o.

Kovošrot BARKO s. r. o.

PENAM a. s.

Vinařství Koblížek

Permonium

Cukrárna GELATERIA

Obchod Lukovany

autodoprava Patočka

Vodárny a. s.

Liška Interiéry

VHS Břeclav

Neudorff

papírnictví Pastelka

Sokolovna Zakřany

vinotéka Ševčík

Moravský plynostav a. s.

Restaurace Rozsocháč

Kadeřnictví Zakřany

Kadeřnictví Charne

PV elektro

Papírnictví Vrabec

Lékárna Levandule

Potraviny Zbýšov

Potraviny Zakřany

Potraviny Zastávka

Potraviny Rosice

benzínka Vysoké Popovice

Optika Eva Martínková

AZOS s. r. o.

Pamiro team a.s.

Šindelkovi

Švarcovi

Cajzlovi

p. Vyhnalík ml.

Nováček – Císař – NoCiTrans

Truhlářství Kuchyňka

Autoškola Dufek

p. Šic

Adámkovo vinařství

Kazdovi ml.

ZELPo-K s. r. o.

KRAB Brno s. r. o.

Smutní

p. Pánek

Ivaplast s. r. o.

kadeřnictví A. Pirochtová

Fog Art s. r. o.-Roman Vaverka

ROSMONT s.r.o.-Radek Roszicska

Gruntorád

Fox care

p. Jašek

Smíšené zboží Rosice

ADC služby

2M stav-stavební a zednické práce

Zámečnictví Roman Liška

Zaměstnanci MŠ Lukovany

chovatelské potřeby Tessy

Kácení máje

V půlce listopadu, konkrétně 17. listopadu v odpoledních a večerních hodinách proběhla akce Kácení máje. Ačkoliv počasí bylo větrné a mája tak musela zůstat stát, místa v hospodě, kde celý večer k poslechu hrála kapela Dejna, byla všechna obsazena. O občerstvení se postarala chasa, nachystána byla uzená cigára, punč a něco drobného jak sladkého, tak slaného k snědku. Děkujeme všem, kteří se přišli podívat, posedět s námi a tím uzavřít celý letošní ročník hodů.

*Jménem Lukovanské chasy hlavní pár
Lenka Kuchyňková a Tomáš Králík*

LUKOVANSKÁ CHASA

Lenka Kuchyňková – Tomáš Králík
 Romana Havlíková – Honza Šindelka
 Hana Šindelková – Matěj Bartošek
 Vendula Smutná – Vojtěch Šindelka
 Nicol Doležalová – Vítek Pokorný
 Adéla Macálková – Petr Minář
 Eliška Šindelková – Martin Kuchyňka
 Natálie Malcová – Jarek Vognar
 Vendula Prokešová – Lukáš Nábilek

Sklepníci: David Kazda a David Pilař

Klub přátel šálku čaje o své činnosti v roce 2023

Končí rok 2023 a Klub přátel šálku čaje stále žije a pracuje. Už čtrnáctý rok. Závěr roku vždy patří rekapitulaci naší práce. Je to doba pro rozjímání a hodnocení celého období. Tradičně se scházíme každých 14 dní, celkem se uskutečnilo 25 setkání se zajímavým programem. Většina činnosti probíhala ve společenské místnosti OÚ. Akcí se mohli účastnit i zájemci z řad občanů Lukovan. Za pronájem místnosti jsme platili 300,- Kč/setkání. Bohužel od listopadu zastupitelstvo rozhodlo o zvýšení na 500 Kč/setkání, což nám udělalo dosti starostí, protože jsme s tím při tvorbě plánu na rok 2023 nepočítali.

Také letos jsme se zaměřili na osvědčená témata. Vedle aktuálních zajímavostí z domova i ze světa pokračoval klub v dlouhodobých projektech: „Cestování po světě i doma“ – tj. besedy o nejkrásnějších místech světa, např. zajímavosti ze života v Japonsku (čajový obřad), Číně, Kazachstánu (exkurze do nového hlavního města – nádherné moderní Astany), dále Indonésii, Mongolsku, na Ukrajině, Slovensku, v Rusku, Indii. Podívali jsme se také do USA a dalších zemí. V každé z virtuálně navštívených zemí jsme se soustředili na jedno zajímavé téma, kterému jsme se věnovali podrobněji. V rámci ČR byla setkání věnována městu Brnu, jeho minulosti i budoucnosti – např. ukázka ze soutěže na stavbu nového terminálů hlavního nádraží.

Při vyprávění o čs. sklu a sklářství jsme se seznámili s mistrovským dílem našich sklářů z firmy Lasvit crystal pro Imperiální palác v Saipanu na Mariánských ostrovech (20t vážící lustr ze Swarovského křišťálů v podobě dvou draků). Křišťálů je tolik, že by 1.250.000 žen muselo na něj dát své náušnice. Nejdelší vous draka má 6,5 m. Změna barev křišťálů je ovládaná počítačem. Instalace představovala 6 měsíců intenzivní práce uvnitř obrovské konstrukce.

Dále jsme věnovali pozornost fenoménu Moravy.

Stálicí je projekt „Příroda a její krásy. Nebyla opomíjena ani oblast techniky a jejího vývoje, dále zdraví, architektura, umění – netradiční sochy a kontroverzní dílo Davida Černého „Václav na koňovi“ instalované v pražské Lucerně (foto na násl. straně).

Pro ženy byly určeny netradiční dobroty z celého světa i Moravy včetně jejich přípravy, ale také móda.

Některá setkání byla věnována historii obce a čtení z knihy Mgr. J. Srníkové „Lukovany očima pamětníků“, do které členové přispěli svými zážitky, které navíc doplňují a také kultuře od baletu až po sportovní gymnastiku. V pozadí zájmu nezůstaly ani aktuální otázky změny klimatu, v ČR byla nejhorší zima v roce 1929 (-42,2 °C), což zmiňují i kroniky obce. Zajímavé by-

Ukázka japonských sandvičů

lo porovnání výchovy a vzdělávání u nás v různých dobách – např. výchovy mladých šlechticů na panství v Buchlovicích nebo postavení učitelek – smlouva učitelky z r. 1923, ale také v současnosti v ČR a Číně. Členové se aktivně zapojovali do cvičení paměti na setkáních s různými znalostními kvízy, kde si ověřujeme a potvrzujeme, že ještě umíme a víme. Věnovali jsme se i otázce prevence, kde jsme si ukazovali různé praktiky zlodějů. Součástí programu byly i větší akce, pořádané každoročně – v březnu oslava MDŽ,

v květnu vzpomínkové setkání u pomníku s položením kytice k uctění památky našich padlých v 1. a 2. SV, v září slavnostní setkání při příležitosti Dne státnosti a v říjnu k výročí vzniku ČSR. Některé za účasti hostů z MŠ a členů Klubu, kteří se z důvodu nemoci nemohou do činnosti zapojovat pravidelně. Na závěr letošního roku jsme zvolili jinou formu, aby věděli, že na ně nezapomínáme. Každý z aktivních i pasivních členů dostal dárek v podobě betlému, který vyrobil Ing. A. Srník. Členky klubu se aktivně zapojily do přípravy a realizace výstavy Ing. A. Srníka, která se za přispění OÚ uskutečnila 30.9. – 1.10. pod názvem „Krása dřeva v užitných a dekorativních předmětech a fotografiích“. Pomáhaly jako služba i hostesky po dobu celé výstavy (Alenka Rousová) a také v zázemí výstavy (Jana Trojanová).

Dle ohlasu návštěvníků se akce vydařila a byla hojně navštívená. Navíc se místy změnila na spontánní „workshop“.

3.10. MŠ na výstavě – Jako už tradičně tento den patřil na výstavě MŠ.

Děti projevíly úžasný zájem. Na rozdíl od jiných výstav si každý exponát mohly osahat vlastníma rukama. K našemu údivu se „blýskly“ i dobrými znalostmi o stromech a dřevu. Výše uvedené je pouze malou ukázkou ze života klubu.

Nejlepším svědectvím naší práce jsou kroniky klubu, uložené na OÚ.

Jménem Klubu přátel šálku čaje přeji touto cestou všem občanům Lukovan: „Hezké a klidné Vánoce plné pohody a lidského tepla a do roku 2024 především hodně zdraví a štěstí, a aby nikdo nezůstal sám“. Nezůstat sám – to je také motto našeho klubu a v souladu s ním si dovoluujeme pozvat všechny zájemce, nejen seniory, na naše zajímavá setkání v příštím roce.

Za Klub přátel šálku čaje Mgr. J. Srníková

Historické okénko: Tradice pojící se s obdobím Adventu a zimy

Začátkem prosince začaly vždy ráno „roráty“, na které chodili občané do Popovic a které trvaly až do Vánoc. Poslední neděle byla zlatá neděle, na kterou, kdo na to měl, šel koupit dárky do Ivančic, Rosic nebo do Brna. Den před Štědrým dnem se zamkla „parádní světnice“, okno z kuchyně (bylo-li) se zaclonilo dekou a okna na ulici se též zastřela, protože strojil se stromek, který byl dříve ukraden v lese a zamknut ve sklepě nebo kolně. Hospodyně napekla nějaké cukroví a vánočku. Něco cukroví se dalo na stromek, dále jablka, švestky, ořechy a kdo na to měl, nějaký pomeranč, okraje stromku se ověsily papírovými řetězy. Okna zůstala do večera zastřena a po zazvonění zvonku přišel „Ježíšek“, který hodným dětem naložil stromeček. Podobná nadílka byla v předvečer Mikuláše, který naděloval chlapcům a děvčatům „Matičko“, nadělovali se těstoví nebo perníkoví Mikuláši, čerti, jablka a ořechy na talíře za okno nebo do pun-

čochy. Někdy chodili též převlečení za Mikuláše, anděla a čerta chlapci starší a děvčata a dávali dětem dárky, které jim před nadílkou rodiče dali. Nehodné děti chtěl čert zatáhnout do rybníka.

Nadešel Štědrý den. Žádný nechtěl první rozsvítit, aby nedostal blechy. Když se konečně rozsvítilo, zasedlo se po celodenním postění (aby se večer uvidělo zlaté prasátko) k štědrovečerní večeři. Dříve byla vánočka, káva nebo čaj, ořechy, jablka, hrušky, sušené švestky a hrušky a něco doma pečeného cukroví. Později se stůl obohatil o slanečka, zavináče a nyní kapra a rybí polévku. Po večeři se přinesl nadělený stromeček, rozsvítily se na něm svíčky a malým capartům se rozzářily očka nad tou krásou. Pak se zhaslo světlo kuchyňské, při svíčkách se zazpívalo „Narodil se Kristus Pán“ s jinými koledami a vychutnávalo se kouzlo Vánoc. Později přibýly na stromku prskavky a koupené cukrovinky. Nyní se doma na stromek pečené ne-

dává. Pod stromek přibýly dárky pro děti pro děti i dospělé a písňě zazpívá radiopřijímač nebo televizor. Po večeři hospodyně zanesla výslužku drůbeži, husám, kachnám, krávám, kozám a kočce. Hospodář obsloužil koně a psa. Dospělí slévali olovo, děvčata házela střevíce přes hlavu mezi dveřmi, šla do zahrady třást bezem nebo prosekat led na rybník, kde v otvoru měla shlédnout svůj osud. Po vesnici chodil pastýř po koledě a práskal karabáčem. Ponocný na návsi troubením oznamoval zrození Spasitele a tak do pozdních večerních hodin trvalo kouzlo a poezie štědrého večera. Druhý den ráno se šlo do Popovic na „jitřní“. V pondělí na Štěpána se chodilo po koledě, dostávaly se jablka, hrušky, švestky, cukroví a krejčary. Pacholci ten den nastupovali službu. Hospodyně podávaly ráno hospodářům kalhoty, aby šli z domu, za což jim na oplátku hospodáři na Nový rok podali sukni. A nadešel konec roku Silvestr, doba skládání účtu ve starém roce a dělány

plány pro rok příští. Služebnému personálu se udělalo vyúčtování a vyplatil se doplatek. Rolníci a domkaři provedli vyúčtování za poskytnuté práce oboustranné a domkaři zbytek doplatili. Každý rolník měl několik domkařů, kterým dělal svým potahem hospodářské práce, dovoz uhlí, dřeva apod. Domkáři zase pomáhali ve žních, bramborách a mláčením. Večer se šel starý rok do hospody zapít. Později byly i kulturní programy. Kdo ten večer přebral, na Nový rok si umiňoval, že víc pít nebude. Málo kdo svá předsevzetí dodržel.

Na Nový rok chodila děvčata do služby. Na den Mládátek pekly hospodyně děvečkám (služkám) „mládě“, tj. podlouhlá buchta. Na Tři krále chodily děti převlečené za tři krále, buď samy nebo dříve s učitelem, později s kostelníkem, s Betlémem nebo bez něho po koledě.

Vypsáno z rukopisu Pojednání o Lukovanech (1963); Autor: František Svoboda

Silvestrovská soudnička - Potrestaná v Lukovanech

Během mého pátrání po stopách lukovanské historie jsem narazila na popis události, která se v naší vesnici odehrála před více jak 170 lety. Události z dnešního a nezúčastněného pohledu poněkud komické, nicméně svědčící i o tom, že ženská část místního obyvatelstva je notnou dávkou bojovnosti zřejmě nadána odnepaměti. Události, kterou se domnívám, že je možné díky jejímu obsahu zařadit do kategorie lehce pikantních a tragikomických příběhů, jejichž zveřejnění se v čísle Lukovanského zpravodaje, vycházejícího v době krátce před Silvestrem, přímo nabízí. Začtěte se do děje příběhu tak, jak jej popsal v roce 1994 v magazínu Rovnosti č. 30 historik Dušan Uhlíř. Tady je.

„Pod poněkud záhadným titulkem se skrývá několikastránkový spis uložený v registratuře prezidia moravskoslezského místodržitelství Moravského zemského archivu v Brně. Pojednává o případu lidové justice, který se udál za časů nepříliš vzdále-

ných v jedné z vesnic na Brněnsku a dokládá, že tato forma svévolného průchodu spravedlnosti, známá širšímu publiku hlavně z amerických westernů, nebyla ojedinělá ani v našich končinách. Událost sama o sobě politováníhodná však má značně komickou příchuť.

Příběh se odehrál roku 1852 v Lukovanech na okrese Ivančice, tedy v kraji, jenž tou dobou stál na počátku moderního průmyslového rozvoje spojeného s nálezem černého uhlí u blízkých Rosic a Oslavan. Přesto zde došlo k něčemu, co svým charakterem patří spíše do temného středověku. Případem se musel zabývat nejen zemský soud v Brně, ale i sám moravský gubernátor hrabě Leopold Lažanský.

Z přípisu brněnského policejního ředitelství zemskému guberniu, datovaného dnem 12. května 1852, se dovídáme o události vše podstatné: **„Podle udání c. k. četnictva a lukovanského obecního starosty došlo**

v obci Lukovany dne 3. tohoto měsíce ke zcela mimořádné, jakož i pobuřující výtržnosti. Příčinou toho bylo zavrženíhodné obcování ženatého lukovanského občana Josefa V. se svobodnou ženskou osobou jménem Františka Š. Obě osoby byly nočním časem přistiženy od ženy Josefa V. při ostudném obcování. Josef V. utekl a Františka Š. byla sama vydána napospas shromážděnému ženskému obyvatelstvu Lukovan, které se zatím seběhlo“

Dav žen přivedl nešťastnou Františku před lukovanského starostu a žádal potrestání. Starosta Jakub Hradecký však odkázal rozvášněné ženy k místnímu faráři, aby v celé záležitosti rozhodl. Vesnice už tenkrát patřila k farnosti se sídlem v sousedních Vysokých Popovicích. A tak se deputace lukovanských žen, vedená ukřivděnou manželkou Marií V., neprodleně vypravila do Popovic k faráři Vincenci Schnaubeltovi. Ten se je snažil uklidnit a doporučil, aby starosta Hradecký potrestal cizoložnici osmidenním arestem. Podle farářova výroku chtěl lukovanský starosta trest nad hříšnicí vynést, ale narazil na nesmlouvavý nesouhlas shromážděných žen. Nehodlaly se spokojit s pouhým vězením a chtěly potrestat provinilou Františku na místě a po svém. Starosta se sice zprvu pokusil proti tomu protestovat, ale stál sám proti rozlíčeným ženám. Jak později uvedl, bál se prý, že ho potupí stejně, jako se chystaly potupit Františku Š. Ustoupil proto nakonec násilnému aktu davové justice.

Co bylo dál, líčí policejní zpráva podrobně. „**Františka Š. byla přivedena na provaze davem rozzuřených žen doprostřed volného prostranství v obci, tam ji posadily na židli, ostříhaly vlasy, hlavu jí potřely kolomazí a posypaly peřím. Pak jí zvedly sukně a její ohanbí bylo podrobena stejné operaci. Když to bylo skončeno, vodil zástup v čele s trubačem nešťastnici po vsi a teprve potom byla propuštěna domů.**“ Jak vidět, dopadl hněv pomstychtivých žen pouze na hlavu hříšnice. Hříšník vypadl ze hry a zůstal

nepotrestán.

Kauza tímto však pro Lukovany neskončila. Trestní stíhání pro veřejné násilí bylo zahájeno okresním soudem v Ivančicích a následně bylo postoupeno do Brna. Starosta Hradecký byl urychleně zbaven svého úřadu s ohledem na to, „**že neplnil svou povinnost a nezabránil všemi prostředky, jenž měl k dispozici, tak velké výtržnosti a naopak projevil zbabělost k vykonání svého úřadu.**“ Úřadem starosty byl pak dočasně pověřen tamější obecní radní Josef Hájek z Příbrami.

Věc pak měla dohru před zemským soudem. Rozsudek na sebe nedal dlouho čekat. Už 16. května 1852 byl starosta Jakub Hradecký odsouzen pro spoluvinu na zločinu veřejného násilí, spáchaného dne 3. května Marií V. a spol. ke třem měsícům těžkého žaláře. Hlavní obžalované – Marie V., Františka P., a Františka K. - byly odsouzeny podle stupně viny rovněž k těžkému žaláři. Je pochopitelné, že c. k. justice netrpěla živelné zásahy do své kompetence a trestala je tvrdě.“

Vypsala Martina Bulíčková

Opět nastává období v roce, kdy se v Oblastní charitě Rajhrad chystá tradiční Tříkrálová sbírka. Budeme rádi, pokud se do letošní sbírky zapojíte. Koledníky budete moci potkat v ulicích ve dnech od **1. do 14. ledna 2024** nebo bude možné sbírku podpořit prostřednictvím on-line platby či QR kódu.

V Lukovanech bude sbírka probíhat v neděli 7. ledna 2024, od 10 hodin a kdo má zájem se sbírky účastnit v roli koledníků můžete kontaktovat Martinu Kuchyňkovou na telefonním čísle 732252166.

Podpora všech, kteří se do sbírky zapojí pro nás znamená mnoho. Díky příspěvkům můžeme pomáhat nevyčísitelně nemocným, seniorům, ohroženým dětem, osobám se zdravotním nebo mentálním postižením, lidem v hmotné a sociální tísní. Spolu s námi pomáháte realizovat projekty, modernizovat a vybavovat naše služby, a především podporovat ty, kteří si nemohou pomoci vlastními silami," sděluje Zdeněk Strašák, ředitel Oblastní charity Rajhrad.

Příspěvky z chystané Tříkrálové sbírky se Oblastní charita Rajhrad plánuje použít na následující:

- zvedák imobilních klientů Domova se zvláštním režimem sv. Luisy s váhou ARJO,
- ochrana oken proti vlaštokám a údržba fasády Domova se zvláštním režimem sv. Luisy,
- štítkovač osobního prádla klientů Domova se zvláštním režimem sv. Luisy,
- lavičky pro klienty Domova se zvláštním režimem sv. Luisy,
- sluneční venkovní clona pro Domov se zvláštním režimem sv. Luisy,
- čtečka docházkového systému pro Domov se zvláštním režimem sv. Luisy,
- zakoupení kompenzačních pomůcek pro půjčovnu pomůcek,
- řešení ohřevu užitkové vody v hospici,
- zajištění mobility terénních služeb,
- tablety pro pracovníky Pečovatelské služby,
- vybavení pečovatelek pro práci v terénu,
- řešení chlazení pokojů pacientů lůžkového hospice,
- skříně pro rehabilitační pomůcky v lůžkovém hospici,
- nástěnky pro pacienty lůžkového hospice,

- mobilní telefony pro sestry Domácí zdravotní péče,
- polohovací pomůcky zdravotním sestřám do terénu určené pro manipulaci s klienty mobilního hospice,
- vybavení do terénu pro lékařky mobilního hospice.

Podpořit činnost Oblastní charity Rajhrad můžete již nyní zasláním příspěvku na číslo účtu **66008822/0800**, variabilní symbol **777966200** nebo prostřednictvím QR kódu.

Tradiční Tříkrálový koncert se uskuteční **7. ledna 2024 od 18:00** na ČT1.

DĚKUJEME VÁM, dárcům a všem, kteří se do sbírky zapojí.

Za Oblastní charitu Rajhrad Mária Durkáčová

Právní poradna

Dotaz:

Můj otec (65let) trpí schizofrenií a má částečně, nikoliv zcela, omezenou svéprávnost v nakládání s majetkem a uzavírání smluv týkajících se finančních operací. Já jsem byl soudem určen jako jeho opatrovník. Otce jsem neuhlídal a minulý týden jsem zjistil, že uzavřel na základě reklamních letáků s nebankovní společností smlouvu o půjčce na 20.000,- Kč s vysokým úrokem. Vzhledem k tomu, že otec první splátku nezaplatil, obdržel upomínku s už vyčíslenou nepřiměřeně vysokou smluvní pokutou. Otec peníze utratil, ale jak řekl, půjčku nehodlá splácet. Mám půjčku splácet za něho, aby úroky a pokuta nedosáhly závratných výšek? Soused mi řekl, že otec nemusí nic platit, že taková smlouva je stejně neplatná. Má pravdu?

Jaroslav S., Brno

Odpověď:

Soused má pravdu pouze částečně. Z občanského zákoníku opravdu vyplývá, že není-li osoba plně svéprávná, je neplatné právní jednání, ke kterému není způsobilá. V případě Vašeho otce, který je omezen pro případy uzavírání úvěrových smluv či smluv o půjčce, se jedná o tzv. absolutní neplatnost, co značí, že smlouva o půjčce, kterou uzavřel, je ze zákona neplatná od samého počátku. V tom má Váš soused pravdu.

Mylí se ale, pokud Vám radí, že otec nemusí nic platit. Tím, že Váš otec získal 20.000,- Kč na základě absolutně neplatné smlouvy, vzniklo na jeho straně bezdůvodné obohacení, které je povinen vrátit.

Jako opatrovník máte dvě možnosti:

1/ Pokud otec peníze utratil a nemá na to, aby půjčenou částku v plné výši vrátil, můžete odstranit absolutní neplatnost smlouvy tím, že ji za otce písemně schválíte a půjčka se bude splácet dle již otcem uzavřené smlouvy. V tomto případě je jedno, jestli ji bude splácet otec, anebo Vy.

Je-li však uzavřená smlouva pro otce nevýhodná např. z důvodu vysokého úroku a smluvní pokuty, bude vhodnější postupovat podle následující varianty:

2/ Jako opatrovník se můžete obrátit na společnost, která otci půjčku poskytla a upozornit ji, že uzavřená smlouva je absolutně neplatná v důsledku soudního omezení jeho svéprávnosti pro případy *nakládání s majetkem a uzavírání smluv týkajících se finančních operací a domluvit se na jejím vrácení. Pokud by společnost s vrácením půjčky souhlasila, ale požadovala kromě jistiny i zaplacení smluvních úroků a smluvní pokuty, pak je nutné ji upozornit, že na to nemá právo, neboť jak úroky, tak smluvní pokuta, byly sjednány absolutně neplatnou smlouvou, tedy vlastně jako by sjednány nebyly, a společnost má nárok pouze na vrácení jistiny.*

Pokud by ale společnost nebyla ochotna uznat absolutní neplatnost uzavřené smlouvy, bylo by nutné, abyste se jako opatrovník Vašeho otce obrátil na soud se žalobou na určení neplatnosti smlouvy.

V každém případě bude ale nutné jistinu půjčky vrátit.

JUDr. Petronela Sojková, advokátka, Rosice, Brněnská 555, tel. 546413003, judrsojkova@gmail.com

Vítání občánků

V listopadu jsme v Lukovanech slavnostně uvítali do života nové občánky Aničku Koláčkovou a Vojtíška Nováčka. Malým občánkům přejeme do života vše nejlepší a rodičům k narození jejich děťátka srdečně blahopřejeme.

Naši jubilanti

V měsících **říjnu až prosinci 2023** oslavili významné životní jubileum (50, 60, 70, 80 a více let) tyto naši občané:

Říjen

Paní Iva Špundová
Paní Jitka Klímová
Pan Vladimír Hargaš
Pan Tomáš Janoš
Pan Jaroslav Matěja

Prosinec

Paní Jitka Procházková
Paní Jarmila Králová
Paní Jitka Trojanová
Pan Petr Michalík

Listopad

Pan Stanislav Doležal
Paní Milada Doležalová
Paní Petra Vaverková
Paní Pavel Palas
Pan Petr Pazourek
Pan Josef Brázda
Pan Stanislav Brůža

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme hodně zdraví, pohody a životního optimismu.

Sokol Lukovany za podpory obce Lukovany pořádá

VÁNOČNÍ TURNAJ VE STOLNÍM TENISE

Pro občany a rodáky Lukovan

sobota 30. prosince 2023
od 8:30

Kde: Sál kulturního domu

Startovné: 100 Kč

Kategorie:

muži,

ženy,

děti - do 15 let

Sraz: v 8:30

Losování turnaje: v 8:45

Začátek turnaje: v 9:00

Občerstvení zajištěno!

Účastí na akci dáváte souhlas Sokolu Lukovany a obci Lukovany s pořizováním fotografií a videozáznamů pro archivaci a propagaci obce i Sokola.

KDU-ČSL
MO Lukovany

Vás srdečně zve na

VIII. VÁNOČNÍ KONCERT

V SOBOTU 30. PROSINCE 2023 V 15 HODIN
v kostele sv. Václava v Lukovanech

Účinkuje chrámový sbor z Ivančic
a
mladí umělci z Lukovan

vstupné dobrovolné

Účastí na akci dáváte souhlas s pořizováním fotografií,
zvukových a zvukově obrazových záznamů své osoby pro obecní propagaci

ROZDÁVÁNÍ BETLÉMSKÉHO SVĚTLA

23. prosince od 17:00 do 18:00
před kostelem sv. Václava
v Lukovanech

PAPEŽSKÁ MISIJNÍ DÍLA

ÚČASTÍ NA TĚTO AKCI SOUHLASÍTE S POŘIZOVÁNÍM FOTOGRAFIÍ ZA ÚČELEM PREZENTACE

PF 2024

Lukovanský zpravodaj, vychází 4x ročně.

Tiskne se pro obec Lukovany. Evidován u MK ČR E 21713.

Vydává Obec Lukovany, Lukovany 70, IČ: 00282031, tel. 546 450 693.

Tiskne společnost Pamiro team s.r.o. (kopírovací centrum Rosice). Bez jazykové korektury!

Příspěvky a ohlasy posílejte na: starosta@lukovany.cz. Příští uzávěrka je 10. 3. 2024